

Sygn. akt VIII C 672/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

16 grudnia 2015 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu w VIII. Wydziale Cywilnym

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Agata Cieśla

Protokolant Aleksandra Klepacz

po rozpoznaniu na rozprawie 09 grudnia 2015 r. we W.

sprawy z powództwa (...) S.A. z siedzibą w S.

przeciwko M. J.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego M. J. na rzecz strony powodowej (...) S.A. z siedzibą w S. kwotę 478,86 zł (czterysta siedemdziesiąt osiem złotych osiemdziesiąt sześć groszy) wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwoty 135,27 zł od 03 września 2011 r. do dnia zapłaty oraz od kwoty 343,59 zł od 07 lutego 2012 r. do dnia zapłaty;

II. oddala dalej idące powództwo;

III. zasądza od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę 90 zł tytułem kosztów procesu, w tym kwotę 60 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt VIII C 672/15

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym 20 sierpnia 2014 do Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie VI. Wydziału Cywilnego (...) S.A. z siedzibą w S. żądało zasądzenia od M. J. kwoty 478,86 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwoty 343,59 zł od 05 lutego 2012 i od kwoty 135,27 zł od 02 września 2011 wraz z kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego w wysokości 60 zł.

Uzasadniając żądanie pozwu strona powodowa podała, iż pozwany jest zobowiązany do zapłaty składki z tytułu polisy ubezpieczeniowej pojazdu H. (...) o numerze rejestracyjnym (...). Strona powodowa wskazała, iż wykonała swoje zobowiązanie, świadcząc ochronę ubezpieczeniową w okresie trwania umowy od 03 września 2010 do 02 września 2011, zaś składka nie została zapłacona w podanej wysokości i terminie.

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym 20 października 2014, w sprawie o sygn. akt VI Nc-e 1183494/14, referendarz sądowy przy Sądzie Rejonowym Lublin-Zachód w Lublinie w VI. Wydziale Cywilnym nakazał pozwanemu M. J., aby zapłacił na rzecz strony powodowej kwotę żadaną pozwem wraz z ustawowymi oraz kosztami procesu.

Pozwany M. J. wniósł sprzeciw (k. 6), zaskarżając nakaz zapłaty w całości i wnosząc o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od strony powodowej kosztów procesu.

Uzasadniając swoje stanowisko pozwany zarzucił, iż żądanie strony powodowej jest oczywiście bezzasadne, albowiem pozwany nie zawierał ze stroną powodową umowy ubezpieczenia wskazanej w pozwie. Z ostrożności pozwany podniósł zarzut przedawniania rzekomego roszczenia strony powodowej.

Strona powodowa, pismem z 06 maja 2015, wniosła o zasądzenie od pozwanego kwoty 478,86 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od 03 września 2011 oraz kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego w wysokości 120 zł (pозew na urzędowym formularzu k. 20-21).

Pismem z 09 czerwca 2015 (k. 39-40), strona powodowa, ustosunkowując się do podniesionego przez pozwanego zarzutu przedawnienia roszczenia, wskazała, iż wbrew twierdzeniom pozwanego roszczenie nie uległo przedawnieniu. Na uzasadnienie swojego stanowiska strona powodowa powołała normę art. 819 § 1 k.c., zgodnie z którą roszczenia z umowy ubezpieczenia przedawniają się z upływem lat trzech, wskazując jednocześnie, iż w związku z rozłożeniem płatności na dwie raty, w umowie są dwa terminy płatności, a mianowicie 02 września 2011 i 05 lutego 2012. Zgodnie zaś z art. 120 § 1 zd. 1 k.c. bieg terminu przedawnienia rozpoczął się z dniem, w którym roszczenie stało się wymagalne (dzień następujący po terminie płatności). Z kolei bieg terminu przedawnienia został przerwany w myśl art. 123 § 1 pkt 1 k.c. poprzez wniesienie pozwu o zapłatę w elektronicznym postępowaniu upominawczym 19 sierpnia 2014, którego niniejsze postępowanie jest kontynuacją, a zatem przed upływem terminu przedawniania.

Sąd ustalił w sprawie następujący stan faktyczny istotny dla rozstrzygnięcia:

Pozwany M. J., umową sprzedaży z 23 listopada 2010, nabył samochód marki H. (...), rok produkcji 2009, o numerze VIN (...).

dowody: okoliczność bezsporna,

faktura VAT nr (...) z 23.11.2010 k. 29,

zamówienie z 16.11.2010 k. 58;

faktura VAT zaliczkowa nr VAT/ (...)/(...)k. 60;

wyciąg ze świadectwa homologacji k. 61;

dowód rejestracyjny k. 63-64;

W chwili sprzedaży przedmiotowy samochód był objęty umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, zawartą 02 września 2010 przez zbywcę pojazdu ze stroną powodową (...) S.A. z siedzibą w S., z okresem ubezpieczenia od 03 września 2010 do 02 września 2011, potwierdzoną polisą numer (...).

Zbywca samochodu opłacił składkę z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w wysokości 343,59 zł.

dowody: umowa (...)k. 30;

wniosek o zawarcie umowy (...) k. 31-33;

Zbywca pojazdu zgłosił ubezpieczycielowi jego sprzedaż, natomiast nie poinformował pozwanego nabywcy, iż sprzedawany pojazd jest objęty umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych zawartej ze stroną powodową (...) S.A. z siedzibą w S.. Pozwany nie miał o tym wiedzy.

Zbywca samochodu nie przekazał pozwanemu dokumentu potwierdzającego zawarcie przedmiotowej umowy ubezpieczenia.

Pozwany zawarł umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych z (...) S.A. z siedzibą w W., z okresem ubezpieczenia od 30 listopada 2010 do 29 listopada 2011.

dowody: okoliczności bezsporne;

polisa serii (...) k. 47;

Wobec nie wypowiedzenia przez nabywcę pojazdu umowy ubezpieczenia zawartej przez jego zbywcę, strona powodowa wystawiła dla nabywcy samochodu kontynuację polisy ubezpieczeniowej z okresem ubezpieczenia od 23 października 2010 do 02 września 2011, określając wysokość składki z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych na kwotę 822,45 zł.

W polisie określono kwoty i terminy płatności rat składki: 478,86 zł płatne do 02 września 2011 oraz 343,59 zł płatne do 05 lutego 2012.

Ponieważ zbywca opłacił część składki, do zapłaty pozwanemu pozostała kwota 478,86 zł, w tym 135,27 zł płatne do 02 września 2011 i 343,59 zł płatne do 05 lutego 2012.

dowody: polisa nr (...) k. 28;

informacja z (...)Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego z 09.06.2015 k. 41;

Pozwany nie uiścił należnej składki, mimo upływu terminów płatności jej rat.

Strona powodowa wezwała pozwanego do zapłaty zaległej składki wraz z ustawowymi odsetkami. Pozwany nie spełnił świadczenia.

dowód: wezwanie do zapłaty z 13.02.2014 k. 34;

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w przeważającej części.

W niniejszej sprawie strona powodowa żąda zasądzenia od pozwanego, zgodnie ze stanowiskiem zawartym w piśmie z 06 maja 2015 (pozew na urzędowym formularzu k. 20-21), kwoty 478,86 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od 03 września 2011 oraz kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego w wysokości 120 zł.

Materialnoprawną podstawą żądania pozwu jest art. 805 § 1 k.c., który stanowi, że przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę.

Strona powodowa żąda zatem od pozwanego należnej składki z tytułu umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych.

Pozwany zaś wnosił o oddalenie powództwa, zaprzeczając zawarciu przedmiotowej umowy.

Tytułem wstępu należy przytoczyć dyspozycję art. 31 ust. 1 ustawy z 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 16 lipca 2003 r.), w brzmieniu obowiązującym w dacie zawarcia umowy sprzedaży pojazdu, zgodnie z którą w razie zbycia pojazdu mechanicznego, którego posiadacz zawarł umowę ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, na nabywcę pojazdu przechodzą prawa i obowiązki zbywcy wynikające z tej umowy. Umowa ubezpieczenia ulega rozwiązaniu z upływem okresu, na który została zawarta, chyba że nabywca wypowie ją przed upływem 30 dni od dnia nabycia pojazdu mechanicznego. W przypadku wypowiedzenia umowy, rozwiązuje się ona z upływem 30 dni następujących po dniu nabycia pojazdu mechanicznego. Przepisy art. 28 stosuje się odpowiednio.

Poza sporem jest, iż pozwany M. J., umową sprzedaży z 23 listopada 2010, nabył samochód marki H. (...), rok produkcji 2009, o numerze VIN (...). Jak wynika natomiast z dokumentów przedłożonych przez stronę powodową, w chwili sprzedaży przedmiotowy samochód był objęty umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, zawartą 02 września 2010 przez zbywcę pojazdu ze stroną powodową (...) S.A. z siedzibą w S., z okresem ubezpieczenia od 03 września 2010 do 02 września 2011, potwierdzoną polisą numer (...).

Bezsporne jest, iż pozwany nabywca pojazdu nie wypowiedział powyższej umowy ubezpieczenia, konsekwencją czego, na mocy powołanej regulacji art. 31 ust. 1 cytowanej ustawy, na pozwanego przeszły prawa i obowiązki zbywcy wynikające z tej umowy.

Jak wynika z regulacji art. 805 k.c. elementami przedmiotowo istotnymi umowy ubezpieczenia jest z jednej strony zobowiązanie do spełnienia określonego świadczenia przez ubezpieczyciela w razie zajścia określonego w umowie wypadku, z drugiej zaś strony zobowiązanie do zapłaty składki przez ubezpieczającego. Celem zawarcia tej umowy jest zatem powstanie między stronami stosunku prawnego, na podstawie którego każda ze stron zobowiązuje się wobec drugiej do spełnienia określonego świadczenia, mając jednocześnie prawo do żądania spełnienia świadczenia przez drugą stronę (umowa dwustronnie zobowiązująca); M. O. (w:) System prawa prywatnego, t. 8, 2011, s. 814 i n.

W tym miejscu wskazać trzeba, iż umowa ubezpieczenia jest umową konsensualną, zatem do skuteczności jej zawarcia nie jest wymagane wydanie dokumentu, na przykład polisy, lub zapłacenie składki przez ubezpieczającego. Ubezpieczyciel stosownie do wymagań zawartych w art. 809 k.c. zobowiązany jest jedynie do potwierdzenia zawarcia umowy ubezpieczenia dokumentem ubezpieczeniowym. Jednocześnie skuteczność zawarcia umowy ubezpieczenia nie jest uzależniona od zachowania formy szczególnej (P. F., Polisa ubezpieczeniowa bez podpisu ubezpieczyciela?, (...) 2007, nr 4, s. 45). Dokumenty ubezpieczeniowe stanowią jedynie potwierdzenie zawarcia umowy i podlegają ocenie stosownie do treści art. 74 i 75 k.c. (wyrok SA w Łodzi z 14 marca 1996 r., I ACr 62/96, OSA 1997, z. 1, poz. 4).

Świadczeniem zasadniczym ubezpieczyciela jest udzielanie ochrony ubezpieczającemu poprzez ponoszenie ryzyka zajścia wypadku ubezpieczeniowego i ten obowiązek strona powodowa zrealizowała, zaś odpowiada mu zobowiązanie pozwanego do zapłaty należnej za okres ubezpieczenia składki. Bezsporne jest, iż pozwany M. J. nie uiścił należnej składki.

Jak wynika natomiast z dokumentu polisy nr (...) (k. 28) wysokość składki z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych wyniosła 822,45 zł i płatna była w dwóch ratach: 478,86 zł do 02 września 2011 oraz 343,59 zł do 05 lutego 2012. Mając przy tym na względzie, iż zbywca pojazdu opłacił część składki, do zapłaty pozwanemu pozostała kwota 478,86 zł, w tym 135,27 zł płatne do 02 września 2011 i 343,59 zł płatne do 05 lutego 2012.

W tym miejscu należy odnieść się do argumentu pozwanego braku wiedzy o zawartej przez zbywcę pojazdu umowie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych. Zbywca pojazdu bowiem nie poinformował pozwanego o tym, iż sprzedawany pojazd jest objęty umową ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych zawartą ze stroną powodową (...) S.A. z siedzibą w S., jak również nie przekazał pozwanemu dokumentu potwierdzającego zawarcie przedmiotowej umowy ubezpieczenia.

W ocenie Sądu powyższa okoliczność pozostaje bez wpływu na obowiązek pozwanego zapłaty składki z tytułu łączącej go ze stroną powodową umowy ubezpieczenia. Obowiązkiem nabywcy jest zasięgnięcie informacji u zbywcy pojazdu i dokonanie ustaleń co do zawartej umowy obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, bowiem, w myśl powołanej regulacji, z brakiem wypowiedzenia tej umowy w określonym ustawą terminie 30 dni od daty nabycia pojazdu wiążą się dla nabywcy konsekwencje w postaci przejścia na niego praw i obowiązków zbywcy wynikających z tej umowy. Skoro pozwany nie dochował należytej staranności w zakresie ustalenia czy nabyty przez niego pojazd jest objęty umową obowiązkowego ubezpieczenia OC, w konsekwencji doszło do przejścia na niego praw i obowiązków wynikających z zawartej umowy. Był zatem zobowiązany do zapłaty składki, a tego obowiązku nie spełnił, co czyni żądanie strony powodowej uzasadnionym.

Odnosząc się do zarzutu przedawnienia roszczenia podniesionego przez pozwanego, wskazać należy, iż jest on chybiony. Jak wynika bowiem z akt sprawy pozew wniesiony został 20 sierpnia 2014 r., natomiast wymagalność roszczenia - rat składki określona została na 02 września 2011 i 05 lutego 2012. Tym samym nie minął okres trzech lat, z upływem którego roszczenie z umowy ubezpieczenia uległoby przedawnieniu (art. 819 § 1 k.c.).

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, Sąd w punkcie I. sentencji wyroku zasądził od pozwanego M. J. na rzecz strony powodowej żadaną pozew kwotę 478,86 zł wraz ustawowymi odsetkami liczonymi od kwoty 135,27 zł do 03 września 2011 oraz od kwoty 343,59 zł od 07 lutego 2012 do dnia zapłaty.

Odnosząc się do żądania zasądzenia odsetek ustawowych, Sąd kierował się zasadą wyrażoną w art. 481 § 1 k.c., zgodnie z którą jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia. Termin spełnienia świadczenia został oznaczony - w polisie określono kwoty i terminy płatności rat składki: 478,86 zł płatne do 02 września 2011 oraz 343,59 zł płatne do 05 lutego 2012. Zaś mając na względzie, iż zbywca opłacił część składki, do zapłaty pozwanemu pozostała kwota 478,86 zł, w tym 135,27 zł płatne do 02 września 2011 i 343,59 zł płatne do 05 lutego 2012. Dopiero z upływem powyższych terminów pozwany popadł w opóźnienie uzasadniające żądanie zasądzenia odsetek ustawowych. Mając na względzie powyższe Sąd zasądził ustawowe odsetki liczone od kwoty 135,27 zł do 03 września 2011 (dzień następujący po terminie płatności) oraz od kwoty 343,59 zł do 07 lutego 2012 (zgodnie z art. 115 k.c. ponieważ koniec terminu przypadł na dzień ustawowo wolny od pracy – 05.02.2012 r. niedziela, zatem termin upłynął 06 lutego 2012, zaś odsetki należą się od dnia następnego). Dalej idące żądanie strony powodowej w zakresie odsetek ustawowych, z powyższych względów nie zasługiwało na uwzględnienie, co znalazło swój wyraz z punkcie II. sentencji wyroku.

Orzekając o kosztach postępowania Sąd oparł się na normie art. 100 zd. 2 k.p.c., która stanowi, iż Sąd może włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznaczącej części swego żądania. Mając na względzie powyższe, Sąd w punkcie III. sentencji wyroku, zasądził od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę 90 zł tytułem kosztów procesu, na którą składa się opłata od pozwu w kwocie 30 zł oraz koszty zastępstwa procesowego w wysokości 60 zł ustalone zgodnie z § 6 pkt 1 zw. z § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t. j. Dz. U. z 2013 r., poz. 490 ze zm.).